

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۶/۲۸

سلطان جان کلیوال

د جمهور رئیس اشرف غنی سفر به پاکستان ته کومه گټه ولری؟

د افغانستان جمهور رئیس ډاکټر اشرف غنی د یوه لوړ رتبه دولتي پلاوی سره یوځای د پاکستان د صدراعظم عمران خان په غوښتنه د پاشنې په ورځ د سرطان د میاشتی په (۶) کال (۱۳۹۸ هـ ش) چی د جون د میاشتی د (۲۷) کال (۲۰۱۹ ع) سره برابره ده، رسمی سفر وکړ.

د افغانستان د ارگ په خبر پانه کی دا سفر د سولی د مشورتي جرگی د وړاندیز له مخی د دواړو هیوادو تر منځ اړیکو د پراختیا په موخه تر سره شویدی او هیله څرگنده شوی چی ښه نتیجه تری د لاسه شی.

زه هم د پیرو نورو بنیادمو په څیر هری نوی پدیدى ته له بدبینی نه زیاته خوشبینی لرم او داسی احساس کوم چی که هره معامله د دوه نټو، دوه بلواو... بلاخره دوه هیوادونو تر منځ د مفاهمی، متقابل احترام او یو د بل حقوقو ته په قائلیدو او درناوی سره رامنځ ته شی، نو نتیجه به یی بی له شکه مثبتته او د دواړو خواو په گټه وی. خو له بده مرغه چی تر ډیره حده داسی اړیکی، تماسونه او دوه اړخیزی خبری اثری، له دی کبله چی په درواغو، چل، دوکو، تیرایستلو او عدم صداقت سره بینا شوی وی، نه یواځی داچی ښی نتیجی نه ورکوی، ډیر کړت داسی هم شویدی چی نوی ستونزی تر زیږیدلی او د دواړو خواو تر منځ حالات یی نور هم ترینګلی کړیدی.

د پاکستان سره د افغان دولت اړیکی نن یا پرون نه دی خری پری شوی چی د دواړو هیوادونو د مشرانو او یا لوړ رتبه دولتی مامورینو په تلو راتلو سره به ښی او دوستانه شی. له بده مرغه دا مناسبات له هماغی ورځی نه خپر پر او دښمنانه وو چی د انگریز په خوښه او غوښتنه د پاکستان په نوم دولت، د دولت جوړونی د ټولو نورمونو په خلاف د افغانستان او هندوستان له وجود څخه د قطع شوو برخو نه جوړ شو. د دی انگریزی طرحی تر ټولو لویه موخه همدا پیژندل شویده چی، د دی دولت له موجودیت څخه د اسلامی هیوادونو د یووالی د له منځه وړلو د پاره د اسلام د مبارک نوم نه په ناسمه توگه لکه د هند دولت په وړاندی د جهاد د روحی پیاوړتیا د سیمی د مسلمانانو تر منځ د بی اتفاقی تولید او په اوس وخت کی د پردیو لښکرو د شتون په بهانه د افغان مسلمان دولت په وړاندی د مسلمانوخوانانو

د مغزو په پرمینځلو، د جهاد د اعلان او په څرگنده توګه د نړیوال تروریسم مادې او معنوی ملاتړ د هماغو دولتونو په مشوره او مرستو چې دا دولت یې جوړ کړی او د ښو خدماتو د سرته رسولو له کبله ډیر ارزښت هم ورته لری. په دې تیرو څه د پاسه او یا کلونو کې چې د پاکستان دولت جوړ شوی بیا تر ننه پوری، د دې دولت یوه زمامدار، واکمن او نظامی چارواکی چې د هیواد ټول اختیارات په لاس کې لری، هیڅکله داسې یو ګام نه دی پورته کړی چې د مثال په توګه یې سری د دواړو هیوادونو تر منځ د اړیکو د ښه کیدو د پاره په ګوته کړلی شی. د دواړو هیوادونو تر منځ په لسګو کراتو د لوړو دولتي چارواکو تر منځ خبری شوی، سفرونه شوی، معاهدې او پروتو کولونه امضا شوی، د عدم مداخلې سندونه د نړیوالو لویو تضمینونو سره تبادله شوی، خو د هماغې ورځې په راسبا د پاکستان له خوا دا ټول لوظونه مات شوی، بی ارزښته شوی او لا نوی ستونزی یې را زیږولی چې د دې ټولو بد عهدیو او بی قولیو یادونه دلته د امکان نه وتلی ده، خو که له منځه نه وی وړل شوی د افغانستان د خارجه چارو په وزارت کې به ټول اصلی اسناد موجودی.

شاید د جمهوررئیس ډاکټر اشرف غنی هغه وینا به ټولو یا ډیرو دوستانو اوریدلې وی چې افغان مهاجرو ته یې په پاکستان کې وکړه. ډاکټر غنی په دې وینا کې و ویل چې د تورخم او بولنک لاری به تل د پاره (۲۴) ساعته خلاصی وی، د دواړو هیوادونو تجارتي مالونه به یې له خنډ او ځنډ څخه هندوستان او منځنی اسیا ته انتقال و مومی، د ترهګری په وړاندې به شریکی مبارزی ته صادقانه دوام ورکوی او تر ټولو مهمه داچې پاکستان به د دې هیواد د پخوانیو دولت مدارانو په خلاف، په افغانستان کې د دایمی او باعزته سولې په ټینګښت کې خالصانه هلی ځلی کوی او خپله ونډه به په عملی توګه سرته رسوی.

دا خو ټولې ډیرې ښې او په یقین سره د ښو او نیکو اړیکو د را منځ ته کیدو د پاره ډیرې ګټورې خبرې دی او د دواړو هیوادونو د عوامو خلکو د عادی ژوند دپاره ډیر ارزښت لری. خو چې د پاکستان د دولت له دوه مخی نه ډک سیاست ته سری ګوری داسې ښکاری چې په همدې پلمه بیا د غربی نړی خصوصاً د امریکا له دولت څخه د هغو مرستو د بیرته لاس ته راوړلو د پاره هلی ځلی دی چې د ترمپ ادارې پری څو موده وړاندې درولی وی.

ښه! دا خو زموږ تحلیل او تشویش دی چې «آزموده رآزمون خطاست»، داچې پاکستان تل د افغانستان سره په چل او دوکو کې چلیدلی دی نو مونږ افغانانو ته په یقین سره ډیره مشکله ده دا ومنو چې دا کړت به پاکستان ریښتونی وی. په هر صورت لږ وخت انتظار به وکړو او و به ګورو چې دا ژمنی عملی ښه غوره کوی او که د پخوا په څیر به بی نتیجی پاتی کیږی؟

ماته د دې سفر تر ټولو لویه نقیصه دا وبریښیده چې د یوه هیواد دجمهوررئیس سفربل هیواد ته (که څه هم زه دیپلومات نه یم) د دیپلوماتیکو مناسباتو له مخی باید په لوړه کچه بدرګه شی. مونږ څو موده وړاندې ولیدل چې د سعودی شهزاده چې پاکستان ته سفر درلود، نو د پاکستان صدراعظم عمران خان له هوایی ډګر نه تر د هغه د میلمستونه پوری د هغه پخپله وکړه خو د افغانستان جمهور رئیس ته یې د خارجه چارو وزیر چې د افغان مقاماتو په سپکاوی کی درنده ونډه لری رالیږلی و. نو دا وضعه ماته د متقابل احترام په اساس نه بلکی د یوه تصنعی معاملی په توګه و بریښیده نو له دې کبله د دې سفر څخه هم راته د ښو نتیجی تر د لاسه کیدل ناممکن و بریښیدل. هیله من یو چې زما اندیښنه بی ځایه و څیژی. د ښو او ګټورو پایلو په هیله. پای.

یادونه:

که چیری ګران لوستونکی و غواری چې د دې شاعر او لیکوال نوری لیکنی او سرودونو هم ولولی، نو کولای سی چې، پر انځور باندی د «کلیک» په اجرا کولو سره د لیکونکی مقالی او مطالب د «ارشیف» فهرست ته، لار ښودنه تر لاسه کړی!

د اشرف غنی سفر به پاکستان ته کومه ګټه ولری؟

kliwal_s_۴۵_degghani_safar_pakistan_ta_koma_gata_lari.pdf